

הַלְבוֹת בֵּית הַבְּחִירָה פָּרָק ו

א. הַמְקֻדָּשׁ כָּלוּ לֹא הָיָה בְּמִישׁוֹר, אֲלָא בְּמַעְלָה הָהָר: כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס מִשְׁעַר מִזְרָחִי שְׁלֵהָר הַבַּיִת, מִהֵלֶךְ עַד סוֹף הַחֵיל בְּשׁוּוֹה; וְעוֹלָה מִן הַחֵיל לַעֲזֹרֶת הַנָּשִׁים בְּשֵׁתִים עֶשְׂרֵה מַעְלֹת, רוֹם כָּל מַעְלָה חֲצִי אִמָּה וְשִׁלְחָה חֲצִי אִמָּה.

ב. וּמִהֵלֶךְ כָּל עֲזֹרֶת נָשִׁים בְּשׁוּוֹה; וְעוֹלָה מִמֶּנָּה לַעֲזֹרֶת יִשְׂרָאֵל, שְׁהִיא תַּחֲלַת הָעֲזָרָה, בַּחֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה מַעְלֹת, רוֹם כָּל מַעְלָה חֲצִי אִמָּה וְשִׁלְחָה חֲצִי אִמָּה.

ג. וּמִהֵלֶךְ כָּל עֲזֹרֶת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּוֹה; וְעוֹלָה מִמֶּנָּה לַעֲזֹרֶת הַכּוֹהֲנִים בְּמַעְלָה גְבוּהָה אִמָּה, וְעָלֶיהָ דּוֹכֵן יֵשׁ בּוֹ שְׁלוֹשׁ מַעְלֹת, רוֹם כָּל מַעְלָה חֲצִי אִמָּה וְשִׁלְחָה חֲצִי אִמָּה. נִמְצְאָת עֲזֹרֶת הַכּוֹהֲנִים, גְבוּהָה עַל שְׁלִישִׁי־יִשְׂרָאֵל שְׁתֵּי אַמּוֹת וּמִחְצָה.

ד. וּמִהֵלֶךְ כָּל עֲזֹרֶת כּוֹהֲנִים וְהַמְזֻבָּח וּבֵין הָאוּלָם וְלַמְזֻבָּח בְּשׁוּוֹה; וְעוֹלָה מִשָּׁם לְאוּלָם בְּשֵׁתִים עֶשְׂרֵה מַעְלֹת, רוֹם כָּל מַעְלָה חֲצִי אִמָּה וְשִׁלְחָה אִמָּה. וְהָאוּלָם וְהַהִיכָל, כָּלוּ בְּשׁוּוֹה.

ה. נִמְצָא גְבוּהַ קֶרֶקַע הַהִיכָל עַל קֶרֶקַע שְׁעַר הַמִּזְרָח שְׁלֵהָר הַבַּיִת, עֶשְׂרִים וּשְׁתֵּים אַמּוֹת; וּגְבוּהַ שְׁעַר הָרַבִּית עֶשְׂרִים אִמָּה. לְפִיכֶךְ הָעוֹמֵד כִּנְגַד שְׁעַר הַמִּזְרָח, אֵינוֹ רֹאֶה פֶּתַח הַהִיכָל; וּמִפְּנֵי זֶה, עָשׂוּ כּוֹתֵל שָׁעַל גְּבִי שְׁעַר זֶה נִמּוּךְ, כְּדִי שִׁיֵּהָא הָעוֹמֵד בְּהַר הַמִּשְׁחָה רֹאֶה פֶּתַח הַהִיכָל, בְּשַׁעַה שְׁמֵזָה מִדָּם הַפָּרָה נִכַּח הַהִיכָל.

ו. וְלִשְׁכוֹת הָיוּ שֵׁם תַּחַת עֲזֹרֶת יִשְׂרָאֵל פְּתוּחוֹת לַעֲזֹרֶת הַנָּשִׁים, שְׁשָׁם הַלְוִיִּים נוֹתְנִין הַכְּנוּרוֹת וְהַנִּבָּלִים וְהַמְצַלְתִּים וְכָל כְּלֵי הַשִּׁיר; וְעַל הַדּוֹכֵן הָעוֹלָה מֵעֲזֹרֶת יִשְׂרָאֵל לַעֲזֹרֶת הַכּוֹהֲנִים, הָיוּ הַלְוִיִּים עוֹמְדִים בְּשַׁעַה שְׁאוּמְרִים שִׁירָה עַל הַקֶּרֶבֶן.

ז. הַלִּשְׁכוֹת הַבְּנוּיֹת בְּקֻדָּשׁ וּפְתוּחוֹת לַחַל אִם הָיוּ גִגּוֹתֵיהֶן שׁוּוִין עִם קֶרֶקַע הָעֲזָרָה תּוֹכֵן חַל, וּגִגּוֹתֵיהֶן קֻדָּשׁ. וְאִם אֵינָן שׁוּוִין אִף גִּגּוֹתֵיהֶן חַל, שֶׁהַגִּגּוֹת וְהָעֲלִיּוֹת לֹא נִתְקַדְּשׁוּ; לְפִיכֶךְ גִּגִּים אֵלוֹ אֵין אוֹכְלִין שָׁם קֻדְשֵׁי קֻדְשִׁים, וְלֹא שׁוֹחֲטִין קֻדְשִׁים קָלִים.

ח. הָיוּ בְּנוּיֹת בַּחַל וּפְתוּחוֹת לְקֻדָּשׁ תּוֹכֵן קֻדָּשׁ לְאַכִּילַת קֻדְשֵׁי קֻדְשִׁים, אֲבָל אֵין שׁוֹחֲטִין שָׁם קֻדְשִׁים קָלִים; וְהַנִּכְנָס לָשָׁם בְּטֻמְאָה, פָּטוּר; וּגִגּוֹתֵיהֶן, חַל לְכָל דָּבָר. הַמְּחִילוֹת הַפְּתוּחוֹת לַעֲזָרָה, קֻדָּשׁ; וְהַפְּתוּחוֹת לְהָרַבִּית, חַל. הַחֲלוֹנוֹת וְעַבֵּי הַחוּמָה כְּלָפָנִים בֵּין לְאַכִּילַת קֻדְשֵׁי קֻדְשִׁים, בֵּין לְטֻמְאָה.

ט. בֵּית דִּין שָׁרְצוּ לְהוֹסִיף עַל יְרוּשָׁלַּיִם, אוֹ לְהוֹסִיף עַל הָעֲזָרוֹת מוֹסִיפִין; וַיֵּשׁ לָהֶם לְמִשְׁךְ הָעֲזָרָה עַד מְקוֹם שִׁירְצוֹ מֵהָרַבִּית, וְלְמִשְׁךְ חוּמַת יְרוּשָׁלַּיִם עַד מְקוֹם שִׁירְצוֹ.

י. אֵין מוֹסִיפִין עַל הָעִיר, אוֹ עַל הָעֲזָרוֹת אֲלָא עַל פִּי מֶלֶךְ, וְעַל פִּי נָבִיא, וּבָאוּרִים וְתַמִּים, וְעַל פִּי סִנְהֶדְרִין שְׁלֹשְׁבָעִים וְאַחַד זְקֵנִים: שְׁנֵאמָר "כָּלל, אֲשֶׁר אֲנִי מֵרָאֶה אוֹתָךְ . . . וְכֵן, תַּעֲשׂוּ" (שְׁמוֹת כה, ט), לְדוּרוֹת; וּמִשָּׁה רַבֵּנוּ, מֶלֶךְ הָיָה.

יא. וְכִיצַד מוֹסִיפִין עַל הָעִיר: עוֹשִׂין בֵּית דִּין שְׁתֵּי תוֹדוֹת, וְלוֹקְחִין לָחֶם חֲמֵץ שְׁבָהֶם, וְהוֹלְכִים בֵּית דִּין אַחֵר שְׁתֵּי תוֹדוֹת, וּשְׁתֵּי תוֹדוֹת זֹו אַחֵר זֹו; וְעוֹמְדִין בַּכְּנוּרוֹת וּבַנִּבָּלִים וּבַצִּלְצַל, עַל כָּל פֶּנֶה וּפֶנֶה וְעַל כָּל אָבֵן וְאָבֵן שְׁפִירוּשָׁלַיִם, וְאוּמְרִין

"אַרוממך ה', כִּי דָלִיתָנִי . . ." (תהילים ל, ב), עַד שְׁמַגִּיעִין לְסוֹף
הַמָּקוֹם שֶׁמִּקְדָּשִׁין אוֹתוֹ וְעוֹמְדִין שָׁם. וְאוֹכְלִין שָׁם לֶחֶם תּוֹדָה
אַחַת מִשְׁתֵּי הַתּוֹדוֹת, וְהַשְּׁנִיָּה נִשְׁרָפֶת. וְעַל פִּי הַנָּבִיא שׁוֹרְפִין
אֶת זֶה, וְאוֹכְלִין אֶת זֶה.

יב. וְכֵן אִם הוֹסִיפוּ עַל הָעֲזָרָה, מִקְדָּשִׁין אוֹתָהּ בְּשִׁירֵי הַמִּנְחָה:
מִה יְרוּשָׁלַיִם, הַתּוֹדָה שֶׁנֶּאֱכָלֶת בָּהּ מִקְדָּשָׁתָהּ אֶף הָעֲזָרָה, שִׁירֵי
הַמִּנְחוֹת שָׁאִין נֶאֱכָלִין אֲלָא בָּהּ הֵן שֶׁמִּקְדָּשִׁין אוֹתָהּ בָּהֶן;
וְאוֹכְלִין אוֹתָן בְּסוֹף הַמָּקוֹם שֶׁקִּדְּשׁוּ.

יג. כָּל מָקוֹם שֶׁלֹּא נַעֲשֶׂה בְּכָל אֵלּוּ, וְכַסְּדֵר הַזֶּה לֹא נִתְקַדֵּשׁ
קִדּוּשׁ גָּמוּר. וְזֶה שֶׁנַּעֲשֶׂה עֲזָרָא שְׁתֵּי תּוֹדוֹת, זָכֹר הוּא שֶׁנַּעֲשֶׂה;
וְלֹא בְּמַעֲשָׂיו נִתְקַדֵּשׁ הַמָּקוֹם, שֶׁלֹּא הָיָה שָׁם לֹא מֶלֶךְ וְלֹא
אוֹרִים וְתַמִּים. וּבִמָּה נִתְקַדֵּשָׁה: בְּקִדְּשָׁה רֵאשׁוֹנָה שֶׁקִּדְּשָׁה
שְׁלֵמָה שֶׁהוּא קִדְּשָׁה הָעֲזָרָה וִירוּשָׁלַיִם לְשַׁעֲתָהּ, וְקִדְּשָׁה אוֹתָן
לְעֵתִיד לָבוֹא.

יד. לְפִיכָךְ מִקְרִיבִין הַקְּרִבָּנוֹת כֻּלָּן, אֶף עַל פִּי שָׁאִין שָׁם בֵּית
בְּנוֹי; וְאוֹכְלִין קִדְּשֵׁי קִדְּשִׁים בְּכָל הָעֲזָרָה, אֶף עַל פִּי שֶׁהִיא
חֲרִבָּה וְאֵינָה מְקַפֶּת בְּמַחְצָה; וְאוֹכְלִין קִדְּשִׁים קָלִים וּמַעֲשֹׂר שְׁנִי
בְּכָל יְרוּשָׁלַיִם, אֶף עַל פִּי שָׁאִין שָׁם חוֹמָה: שֶׁקִּדְּשָׁה הָרֵאשׁוֹנָה
קִדְּשָׁה לְשַׁעֲתָהּ, וְקִדְּשָׁה לְעֵתִיד לָבוֹא.

טו. וְלָמָּה אָנִי אוֹמֵר בְּמִקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם, שֶׁקִּדְּשָׁה רֵאשׁוֹנָה
קִדְּשָׁתָן לְעֵתִיד לָבוֹא, וּבְקִדְּשָׁתָהּ שָׁאֵר אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְעִנְיָן שְׁבִיעִית
וּמַעֲשְׁרוֹת וְכִיּוּצָא בָּהֶן, לֹא קִדְּשָׁה לְעֵתִיד לָבוֹא: לְפִי שֶׁקִּדְּשָׁתָהּ
הַמִּקְדָּשׁ וִירוּשָׁלַיִם מִפְּנֵי הַשְּׂכִינָה, וְשְׂכִינָה אֵינָה בְּטִלָּה. וְהָרִי
הוּא אוֹמֵר "וְהִשְׁמוּתִי אֶת־מִקְדָּשִׁיכֶם" (ויקרא כו, לא); וְאָמְרוּ
חֲכָמִים, אֶף עַל פִּי שֶׁשׁוּמְמִין, בְּקִדְּשָׁתָן הֵן עוֹמְדִים.

טז. אֲבָל חַיִּיב הָאֶרֶץ בְּשְׁבִיעִית וּבְמַעֲשְׁרוֹת, אֵינִי אֲלָא מִפְּנֵי
שֶׁהוּא כָּבוֹשׁ רַבִּים; וְכִיּוֹן שֶׁנִּלְקַחָה הָאֶרֶץ מִיַּדֵּיהֶם בְּטַל הַכָּבוֹשׁ
וְנִפְטָרָה מִן הַתּוֹרָה מִן הַמַּעֲשְׁרוֹת וּמִן הַשְּׁבִיעִית, שֶׁהָרִי אֵינָה
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. וְכִיּוֹן שֶׁעֲלָה עֲזָרָא וְקִדְּשָׁהּ, לֹא קִדְּשָׁה בְּכָבוֹשׁ
אֲלָא בְּחֻזְקָה שֶׁהַחֲזִיקוּ בָּהּ; וְלְפִיכָךְ כָּל מָקוֹם שֶׁהַחֲזִיקוּ בּוֹ עוֹלֵי
בָּבֶל, וְנִתְקַדֵּשׁ בְּקִדְּשָׁתָהּ עֲזָרָא הַשְּׁנִיָּה הָרִי הוּא מִקְדָּשׁ הַיּוֹם, וְאֶף
עַל פִּי שֶׁנִּלְקַחָה הָאֶרֶץ מִמֶּנּוּ, וְחַיִּב בְּשְׁבִיעִית וּבְמַעֲשְׁרוֹת, עַל
הַדֶּרֶךְ שֶׁבְּאֲרָנֵנוּ בְּהִלְכוֹת תְּרוּמָה.